

Sygn. akt VII U 581/17

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: Urszula Kalinowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 stycznia 2018 r. w Warszawie

sprawy z odwołania P. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania P. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 13 marca 2017 r., znak (...)

postanawia:

1. uchylić zaskarżoną decyzję,
2. przekazać sprawę do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.,
3. umorzyć postępowanie.

UZASADNIENIE

W dniu 24 kwietnia 2017 r. (data prezentaty w ZUS) **P. B.** złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z dnia 13 marca 2017 r. znak:(...). Odwołujący zarzucił skarżonej decyzji, że jest oparta na orzeczeniach lekarza orzecznika ZUS i komisji lekarskiej ZUS, w których błędnie stwierdzono, że nie jest całkowicie niezdolny do pracy, podczas gdy, w jego ocenie, stan jego zdrowia kwalifikuje go do uznania za osobę całkowicie niezdolną do pracy w myśl przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Odwołujący wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu psychiatrii na okoliczność niezdolności do pracy (odwołanie k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 17 maja 2017 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy powołał się na treść art. 57 i 58 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wskazując, że orzeczeniem z dnia 10 marca 2017 r. komisja lekarska ZUS badająca odwołującego nie uznała go za osobę niezdolną do pracy. Ponadto organ rentowy wskazał, że w dziesięcioleciu poprzedzającym złożenie wniosku o rentę odwołujący udowodnił jedynie 1 rok, 2 miesiące i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych (odpowiedź na odwołanie k. 3 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący P. B. w dniu 27 września 2016 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy (akta rentowe – karty nieoznaczone).

W toku postępowania zainicjowanego ww. wnioskiem odwołujący został skierowany na badania do lekarza orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 30 stycznia 2017 r. uznał, że nie jest on osobą niezdolną do pracy. Po złożeniu przez odwołującego sprzeciwu został skierowany na badania do komisji lekarskiej ZUS, która w orzeczeniu z dnia 10 marca 2017 r. również uznała, że odwołujący nie jest osobą niezdolną do pracy. W badaniach rozpoznano u odwołującego zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa LS, stan po leczeniu operacyjnym złamania trzonu L4 w 2000 roku oraz po stłuczeniu kręgosłupa LS w 2007 roku. W trakcie badań przeprowadzonych przez lekarza orzecznika ZUS i komisję lekarską ZUS odwołujący zgłaszał bardzo silne, przeszywające bóle kręgosłupa z promieniowaniem do obu pośladków, z większym natężeniem w stronę lewego. Zarówno Lekarz Orzecznik i Komisja Lekarska ZUS wydali swoje orzeczenia na podstawie dokumentacji z przebiegu leczenia załączonej przez odwołującego do akt rentowych (orzeczenia lekarza orzecznika ZUS k. 75 a.r., komisji lekarskiej ZUS k. 83 a.r., dokumentacja medyczna w aktach rentowych).

W oparciu o powyższe orzeczenia Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał w dniu 13 marca 2017 r. decyzję znak: (...), na podstawie której odmówił przyznania P. B. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy ze względu na brak niezdolności do pracy oraz brak wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w ostatnim 10-leciu liczonym od dnia złożenia wniosku (decyzja ZUS z 3.03.2017 r. k. 87 a.r.).

P. B. odwołał się od powyższej decyzji do tutejszego Sądu Okręgowego (k. 2 a.s.). W toku postępowania Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu psychiatrii i neurologii w oparciu o dokumentację medyczną załączoną do akt rentowych oraz przedłożoną w toku postępowania przez odwołującego (k. 25 a.s.).

Biegła psychiatra rozpoznała u odwołującego zaburzenia adaptacyjne, stwierdzając, że nasilenie dolegliwości nie powoduje niezdolności do pracy z przyczyn psychiatrycznych (opinia biegłej psychiatrii k. 12-14 a.s.). Z kolei w ocenie biegłego neurologa odwołujący w przeszłości i obecnie ma obraz podostrej lewostronnej rwy kulszowej. Biegły wskazał, że w badaniach w ZUS w 2017 roku nie stwierdzono objawów ubytkowych, natomiast przy potwierdzonych badaniem rezonansu zmianach w kręgosłupie lędźwiowym w postaci dyskopatii L5-S1 i defektów po złamaniu L4 w 2000 roku wnioskuje o częściową niezdolność do pracy od daty badania w Sądzie, tj. od dnia 9 listopada 2017 r. (opinia biegłego neurologa k. 52-54 a.s.).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych podlegała uchyleniu, sprawa przekazaniu organowi rentowemu do rozpoznania, a postępowanie w niniejszej sprawie umorzeniu.

Zgodnie z art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika ZUS lub orzeczenie komisji lekarskiej ZUS i odwołanie od decyzji opiera się wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia, sąd nie orzeka co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji. W takim przypadku sąd uchyla decyzję, przekazuje sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie.

Powyższy przepis stanowi wyjątek od zasady, według której sąd pierwszej instancji kontroluje tylko stan rzeczy - faktyczny i prawny - istniejący w chwili wydania decyzji przez organ rentowy. Wyjątek ten przewiduje możliwość uchylenia przez sąd decyzji organu rentowego, przekazania sprawy do rozpoznania (i ewentualnego wydania nowej decyzji) organowi rentowemu, z jednoczesnym umorzeniem postępowania sądowego w sytuacji,

gdy w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji doszło do ujawnienia się nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2016 r. I UZ 43/16).

Wskazać należy, że w orzecznictwie istnieje pewna rozbieżność co do dokładnego znaczenia określenia „nowe okoliczności”, o którym mowa w art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. O ile podkreśla się, że poprzez „nowe okoliczności” rozumie się okoliczności stanu zdrowia mające znaczenie z perspektywy ustalenia zdolności do pracy wnioskodawcy i jej stopnia, bądź jej ewentualnego braku,

o tyle wskazuje się, że chodzi albo o takie schorzenia, które istniały przed wydaniem decyzji (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2012 r., II UK 79/11; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 24 września 2015 r., III AUa 139/15), albo o te, które przed jej wydaniem nie istniały (zob. zdanie odrębne do wyroku wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2012 r., II UK 79/11, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2013 r. I UK 616/12).

W obu przypadkach kładzie się jednak nacisk na fakt, że schorzenia te nie były przedmiotem analizy ani lekarza orzecznika ani komisji lekarskiej organu rentowego, lecz zostały wykazane przez ubezpieczonego dopiero po wniesieniu odwołania do sądu albo ujawnione na podstawie badań lekarskich w trakcie postępowania sądowego. Muszą one jednak zostać wykazane lub ujawnione przed zamknięciem rozprawy w sądzie pierwszej instancji (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 3 lutego 2016 r. III AUa 1509/15). Poglądy judykatury są również zgodne co do tego, że stwierdzenie nowych okoliczności zobowiązuje sąd do uchylenia zaskarżonej decyzji i umorzenia postępowania nie w każdej sytuacji, kiedy ubezpieczony przedstawia nowe, nieznanie wcześniej lekarzowi orzecznikowi czy komisji lekarskiej dokumenty medyczne, ale tylko wtedy, gdy mogą one stanowić o odmiennej ocenie stanu jego zdrowia (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2016 r. III AUa 629/15).

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie zaistniały podstawy do zastosowania art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. Przede wszystkim należy podkreślić, że stanowisko odwołującego w całości skupiało się na zakwestionowaniu przyjętej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – na podstawie orzeczeń organów orzecznich – oceny jego stanu zdrowia. W toku postępowania odwołujący powoływał się na okoliczności stanu zdrowia, wskazywał, że w związku ze schorzeniem kręgosłupa nie jest w stanie wykonywać pracy zgodnie

z kwalifikacjami, co skutkowało również pogorszeniem stanu zdrowia psychicznego.

Tym samym, zdaniem Sądu, uprawnione jest stwierdzenie, że odwołanie ubezpieczonego opierało się wyłącznie na zarzutach dotyczących orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS, które stanowiło podstawę rozstrzygnięcia w zaskarżonej decyzji. W ocenie Sądu nie było również wątpliwości co do tego, że w toku postępowania ujawniły się nowe okoliczności dotyczące stanu zdrowia ubezpieczonego, o których mowa w art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., które mają wpływ na ustalenia w zakresie jego zdolności do pracy. Jak wynika z opinii biegłego neurologa stan zdrowia odwołującego uległ pogorszeniu po przeprowadzeniu badań przez lekarzy orzeczników ZUS, którzy nie stwierdzili u odwołującego objawów ubytkowych. Co prawda lekarze orzecznicy w oparciu o dostępną dokumentację medyczną odwołującego analizowali jego stan zdrowia w kontekście przebytego urazu kręgosłupa oraz zmiany zwyrodnieniowych w tym zakresie, jednakże biegły neurolog rozpoznał u odwołującego cechy lewostronnej rwy kulszowej, które to schorzenie nie było do tej pory przedmiotem analizy lekarzy orzeczników. Biegły wskazał również, że schorzenie to stanowi podstawę

do orzeczenia wobec odwołującego częściowej niezdolności do pracy od dnia badania przeprowadzonego w tutejszym Sądzie. W konsekwencji Sąd uznał, że na tle przeprowadzonego przez biegłego neurologa badania przedmiotowego oraz analizy dokumentacji rozpoznano u odwołującego schorzenie, które dotychczas nie było analizowane przez organy orzeczniczo-lekarskie ZUS, tym samym w niniejszej sprawie zaistniała nowa okoliczność w myśl art. 477¹⁴ § 4 k.p.c.

Mając na względzie powyższe okoliczności uchylenie zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przekazanie sprawy organowi rentowemu do rozpoznania, przy jednoczesnym umorzeniu niniejszego postępowania, było zasadne. W przypadku bowiem stwierdzenia przez sąd, iż w sprawie pojawiły się po dniu złożenia odwołania

nowe okoliczności – a więc nowe fakty czy nowe dowody dotyczące stwierdzenia niezdolności do pracy, sąd nie może wyrokować na podstawie nowych okoliczności, ale nie może również wyrokować z ich pominięciem. Sąd uchylając zaskarżoną decyzję i przekazując organowi rentowemu sprawę do rozpoznania daje ubezpieczonemu możliwość po raz kolejny rozpoznania jego wniosku tym razem jednak z uwzględnieniem nowych okoliczności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2006 r. I UK 316/06).

Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c.

Zarządzenie:(...)